

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-224 (İlk inceleme)
Karar Sayısı : 08-69/1123-439
Karar Tarihi : 4.12.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR: Nur Seda KÖKTÜRK

C. ŞİKAYET EDEN : -Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İLK İNCELEME

20 **YAPILAN :** - Darfilm Fotoğraf Ürünleri Tic. Ltd. Şti.
Ebusuud Cad. Basım İş Hanı No:75/2 34112 Sirkeci/İstanbul

E.DOSYA KONUSU: Shinko markalı termal vesikalık fotoğraf baskı sistemleri ve kağıtlarının Türkiye'deki tek ithalatçısı Darfilm Fotoğraf Ürünleri Tic. Ltd. Şti (Darfilm)'nin son dönem kur dalgalanmalarını bahane ederek Shinko marka makine ve kağıtları çok yüksek fiyattan satmaya başladığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuru dilekçesinde özetle; fotoğrafçılık sektöründe faaliyet gösteren bir işletme sahibinin Darfilm'den Shinko marka bir baskı cihazı aldığı, Darfilm'in Shinko baskı makineleri ve fotoğraf kağıtlarının Türkiye'deki tek ithalatçısı olduğu, Shinko fotoğraf kağıdını şimdiye kadar Euro bazında satın aldıklarını ancak dövizde yaşanan dalgalanmadan dolayı Darfilm'in Shinko makine ve kağıtları Japon yeni üzerinden satmaya başladığı, Japon Yeni üzerinden satışlar başladıktan sonra fotoğraf kağıdına %70 oranında zam geldiği, söz konusu zammın yalnızca kur farkından kaynaklanmış olamayacağı, Darfilm'in dövizde yaşanan dalgalanmayı bahane ederek fotoğraf kağıdını çok yüksek fiyattan sattığı ve Shinko marka makine satın alan bir fotoğrafçının Shinko fotoğraf kağıdı almaya mecbur olmasından dolayı zarara uğratıldığı iddia edilmekte ve gereğinin yapılması talep edilmektedir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 4.11.2008 tarih ve 7157 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 24.11.2008 tarih ve 7752 sayılı yazı ile tamamlanan başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen, 25.11.2008 tarih ve 2008-2-224/İİ-08-NSK sayılı İlk İnceleme Raporu, 28.11.2008 tarih, REK.0.06.00.00-110/392 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-69 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: Darfilm'in Japon Yeni uygulamasına geçiş sonrası yayınladığı fotoğraf kağıdı fiyatlarına ilişkin şikayet hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 Darfilm'in internet sitesinden alınan bilgilere göre¹, Darfilm Türkiye'de 50 yılı aşkın bir süredir fotoğrafçılık alanında faaliyet göstermektedir. Halihazırda Polaroid firmasının Türkiye'deki tek ve Shinko marka termal vesikalık fotoğraf baskı sistemleri ve kağıtlarının yetkili satıcısı konumundadır. Şikayetçi tarafından gönderilen yazılardan ve sektörde faaliyet gösteren çeşitli firmalardan alınan bilgilere göre, Shinko marka cihaz ve kağıtlar çeşitli satıcılar tarafından satılmaktaysa da Türkiye'ye ithalatı yalnızca Darfilm tarafından yapılmaktadır.

60 Darfilm internet sitesinde, Japon Yeni uygulamasına geçişin, "*Dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ortamın yarattığı kurlardaki olumsuz değişim karşısında Japon Yeni olarak ithal ettiğimiz Shinko ürünlerini Japon Yeni olarak satmaktan başka bir çözüm bulamadık*" şeklinde bir ifadeyle müşterilere duyurulduğu, fiyat listesi Yeni Türk Lirasına (YTL) çevrildiğinde fiyat artışının çok fazla olduğu izleniminin doğabileceğinin ancak bunun son birkaç yıldır 1,05 - 1,15 YTL (100JPY=1,05 – 1,15 YTL) arasında işlem gören Japon Yeni'nin 1,40 YTL'nin üstünde seyretmesinden kaynaklandığının ifade edildiği tespit edilmiştir. Bahsi geçen duyurudan bir süre sonrasında ise döviz kurlarındaki artışın olumsuz etkisini azaltmak için, baskı cihazları ve kağıtları için, TCMB Döviz satış kuru paralelinde Darfilm'in kendi kurunu ilan etmeye başladığı ve bu uygulamanın 30 Kasım'a kadar süreceği duyurulmuştur.

70 Şikayetçi, Shinko 2145 model baskı cihazını satın aldığından beri kağıda rulo başına 80 Euro ödediğini, ödemeler YTL üzerinden yapıldığından ödediği bedelin 145 ile 160 YTL arasında değiştiğini ancak Japon yeni uygulamasına geçildikten sonra aynı kağıda 14350 Japon Yeni yani yaklaşık 216 YTL ödemeye başladığını ifade etmektedir. Şikayet dilekçesinde ayrıca, kur dalgalanmaları hesaba katılsa dahi ödemesi gereken tutarın yaklaşık 162 YTL olduğu, bu sebeple aradaki fiyat farkının Darfilm'in kâr marjını yükseltmesinden kaynaklandığı ve aşırı yüksek fiyatlar sebebiyle mağdur olduğu iddia edilmektedir. Şikayetçi Ağustos ayı içerisinde satın aldığı kağıt rulosu fiyatı ve ayrıca 12 Kasım itibarıyla Darfilm internet sitesinden aldığı kağıt fiyat bilgisiyle söz konusu hesaplamayı yaptığını ifade etmiştir.

I.1. 4054 sayılı Kanun ve İlgili Mevzuat Çerçevesinde Yapılan Değerlendirme

80 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi ile bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durumunu kötüye kullanması yasaklanmaktadır. Herhangi bir teşebbüsün tek taraflı davranışının ihlal olarak değerlendirilebilmesi için öncelikle bahse konu teşebbüsün faaliyet gösterdiği ilgili pazar tanımlanmalı ve bu pazarda hakim durumda olup olmadığı tespit edilmelidir.

Gerek ilgili pazar tanımlanması gerekse hakim durum analizi detaylı inceleme gerektiren aşamalardır. Bu sebeple ve değerlendirme üzerinde bir etkisi olmayacağı da göz önüne alınarak, Darfilm'in hakim durumda olduğu varsayılarak şikayet konusu eylemin kötüye kullanma olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği incelenmiştir.

90 Darfilm tarafından satılan Shinko fotoğraf kağıdında Japon Yeni uygulamasına geçiş sonrası ortaya çıkan fiyatlar rekabet hukuku kapsamında "aşırı fiyat" olarak nitelenebilecektir. Rekabet Kurulu'nun önceki kararları ve Avrupa Topluluğu uygulamaları ışığında aşırı fiyatın; "*pazar gücünün kötüye kullanımı sonucunda bir*

¹ www.darfilm.com

ürünün ekonomik değeri ile fiyatı arasındaki makul olmayan farklılığın bulunması” şeklinde tanımlanması mümkündür.

Dosya konusu şikayet kapsamında, yeni fiyatların aşırı fiyat olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin anlaşılması için Japon Yeni’ne geçiş öncesinde fotoğraf kağıdının fiyatı ile geçiş sonrası fiyatı karşılaştırılarak kurdaki değişimden kaynaklı fiyat artışı elimine edilip “Dövizde herhangi bir dalgalanma olmasaydı ürün kaç liradan satılıyor olacaktı?” sorusuna cevap aranmıştır.

100 Öncelikle belirtilmesi gereken husus, Shinko’nun bir Japon markası olduğu ve ithalatçı Darfilm’in Shinko ürünlerini Japon Yeni üzerinden satın aldığıdır. Ekonomide yaşanan son dönem gelişmeleri öncesinde Darfilm’in Shinko marka cihaz ve kağıtları Euro üzerinden satmakta olduğu hem şikayetçi tarafından ifade edilmekte hem Darfilm’in internet sitesinde yer almaktadır.

Yapılan araştırmadan, gerek Japon Yeni-Türk Lirası gerekse Japon Yeni- Euro paritesinin son 2 yıldır fazla dalgalanmadığı ancak Eylül 2008 tarihinden itibaren Japon Yeni’nin iki para birimi karşısında da değer kazanmaya başladığı anlaşılmıştır. Ayrıca TCMB internet sitesinden alınan bilgiye göre 19 Ağustos-12 Kasım tarihleri arasında Euro’nun Türk Lirası karşısındaki artışı yaklaşık %17 iken, Japon Yeni’nin Türk Lirası karşısındaki artışı yaklaşık %54,3 olarak gerçekleşmiştir.

110 Bu sebeple Japon Yeni olarak ithal edilen bir ürünün Euro olarak satılması dalgalanma öncesi Türk Lirası fiyatlarında fark edilir bir değişiklik yaratmazken, dalgalanma sonrası maliyetlerin Japon Yeni olarak, gelirlerin ise Euro olarak hesaplanan Türk Lirası üzerinden olması, ithalatçı teşebbüs için kur riskinin ciddi bir parametre olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Kur dalgalanmalarının ortaya çıkardığı bahse konu durum aşağıda detaylandırılmıştır:

Tablo 1: 1 Rulo Fotoğraf Kağıdının Fiyatında Meydana Gelen Değişiklikler

		19.08.2008	12.11.2008		
KUR	YTL/ Euro	1,737200	2,037500		
	YTL/Japon Yeni	0,010760	0,016607		
FIYAT			<i>A) Müşteri, ürünü 19.08.2008 tarihinde olduğu gibi Euro fiyatlarıyla satın almaya devam ederse ürünün 12.11.2008 itibariyle Japon Yeni ve YTL fiyat karşılığı:</i>	<i>B) Müşteriye Japon Yeni olarak uygulanan yeni fiyatın (12.11.2008 fiyatı) Euro ve YTL karşılığı:</i>	<i>C) İthalatçı, ürünü 19.08.2008 tarihindeki Japon Yeni fiyatlarıyla satmaya devam etseydi ürünün 12.11.2008 tarihinde Euro ve YTL fiyat karşılığı:</i>
1 RULO KAĞIT	EURO	80	80	117	105,27
	YEN	12915,9	9815,13	14350	12915,9
	YTL	138,97	163	238,3	214,5

120 **A)** Darfilm, 12.11.2008 tarihinde fotoğraf kağıdını 80 Euro’ya satmaya devam etseydi şikayetçi ürüne 163 YTL ödeyecekti. Ancak böyle bir durumda ürünün Japon Yeni karşılığı yaklaşık 9815 Japon Yeni olacak ve (ürün Ağustos ayı fiyatlarıyla-12915,9 Japon Yeni) ithal edilmişse Darfilm’in yaklaşık 3100 Japon Yeni zararı ortaya çıkacaktı.

B) 12.11.2008 tarihi itibariyle fotoğraf kağıdı satış fiyatı Japon Yeni olarak açıklanmaktadır (1 rulo kağıt 14350 JPY'dir). Söz konusu fiyatın Euro karşılığı 117 Euro, YTL karşılığı ise 238,3 YTL'dir. Diğer bir deyişle, Shinko marka ürünlerin fiyatları Darfilm tarafından Euro para birimine göre ilan edilmeye devam etseydi fotoğraf kağıdının fiyatında 37 Euro'luk bir artış meydana gelmiş olacaktı (117- 80 Euro).

130 Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında, şikayetçinin bahse konu ürünü 12.11.2008 tarihinde 162 YTL'ye alması gerektiği iddiasının Euro-Japon Yeni paritesindeki değişimleri göz ardı etmesi sebebiyle doğru olmadığı anlaşılmaktadır.

C) Japon üretici Shinko'nun Darfilm'e sattığı fiyatlarda 19.8.2008- 12.11.2008 tarihleri arasında herhangi bir değişiklik yapmaması ve Darfilm'in de ürüne kur farkı haricinde bir zam yapmaması halinde ise şikayetçinin 12.11.2008 itibariyle ödemesi gereken tutar ($=0,016607 \cdot 12915,9$ Yen) 214,5 YTL'dir. Darfilm'in internet sitesinde yayınladığı, fotoğraf kağıdı için sabitlemiş olduğu kur 0,016423'tür. Yani halihazırda 14350 Japon Yeni olan fotoğraf kağıdı 235,67 YTL'dir.

140 Şikayetçinin 19.8.2008 itibariyle yaklaşık 138,97 YTL'ye aldığı ürünü 12.11.2008 itibariyle 238,3 YTL'ye alması yaklaşık %69,5'lik bir fiyat artışına tekabül etmektedir. Yalnızca kur farkından kaynaklanan artış sonrası fiyatın 214,5 YTL olarak hesaplandığı göz önünde bulundurulursa, %69,5'lik artışın yaklaşık %54,3'ünün kurdaki oynamadan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Kur farkı haricinde fiyatta meydana gelen artış %15,2 ile sınırlıdır.

Sonuç olarak kağıdın fiyatında meydana gelen artışın büyük bölümünün kur farkından kaynaklanması sebebiyle, Japon Yeni'ne geçiş ile birlikte Darfilm'in aşırı fiyat uygulamaya başladığı yönündeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

150 Başvuru konusu iddialara ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.